

O struci, znanju i istraživanjima

Poštovani čitatelji,

Ove godine bilježimo 40. stručno-znanstveni skup u neprekidnom nizu naših simpozija o gorivima i mazivima. Društvo izdaje stručni časopis *Goriva i maziva* kojega u nakladi od 500 primjeraka besplatno primaju svi registrirani članovi društva a dio se dostavlja pretplatnicima u Hrvatskoj i inozemstvu. Ovo je jedini stručni časopis s tematikom goriva i maziva – glavne djelatnosti INE, najveće i praktično jedine hrvatske tvrtke koja u okviru svoje osnovne djelatnosti razvija, proizvodi i prodaje maziva i goriva.

Stručnjaci INE su u nizu proteklih godina svojim nastupima, izlaganjima i raspravama zauzimali zapaženu i dominantnu poziciju među uvijek vrlo brojnim sudionicima naših skupova. Do sada je INA uvijek podupirala i poticala rad društva.

Međutim, odlukom Uprave INE, novčana potpora ovogodišnjem simpoziju *Maziva 2007* smanjena je od skromnih prijašnjih 120000 kn na samo 70000 kn. Izostajanjem potrebne potpore INE mala sponzorstva ostalih tvrtki koje djeluju u našoj sredini ne mogu pokriti troškove redovite djelatnosti Hrvatskoga društva za goriva i maziva.

Nažalost, posljednjih je godina moguće zapaziti da je i udio radova, izlaganja i rasprava autora iz INE sve manji. Posebno to vrijedi za mlađe stručnjake premda se na ININOJ mrežnoj stranici na internetu može saznati mnogo o brizi za stručnjake. Tako, na primjer, možemo pročitati da INA u okviru svojih poslovnih aktivnosti posebnu pažnju poklanja edukaciji i stručnom usavršavanju svojih radnika koji se već nalaze na menadžerskim pozicijama te mladih perspektivnih radnika.

Sudjelovanje na skupovima na kojima se izlažu rezultati istraživačkih i primjensko analitičkih radova te mogućnost rasprave, izmjene mišljenja i i kritičkih ocjena važan je oblik stjecanja znanja. Naš simpozij je do sada bio mjesto na kojem su stručnjaci imali prigodu da u međunarodnom ozračju izlože svoje stručne i znanstvene radove i dožive javnu ocjenu pa i kritičke primjedbe.

Budući da je razvoj znanosti i struke danas vrlo brz i dinamičan, u školama i visokoobrazovnim ustanovama i sveučilištima stječe se samo osnovno znanje koje je međutim potrebno stalno obogaćivati. Takvo *obrazovanje kroz rad* svakako se postiže i sudjelovanjem na specijaliziranim stručnim skupovima i simpozijima. Stoga je ovo segment koji bi morao biti dio programa stalnog usavršavanja i obrazovanja uposlenika svake tvrtke koja se brine za svoju budućnost.

U tisku i drugim medijima javnog priopćavanja već se dulje vrijeme primjećuje gotovo redovita pojava kritičkih napisa i napada na kvalitetu proizvoda INE. Posebno je to moguće zapaziti prije početka glavne turističke sezone, poslije zimskih zatišja. Rušenje ugleda INE kao ozbiljnog i iskusnog prerađivača nafte s tradicijom od čak i više od jednog stoljeća nesumnjivo je u interesu brojnih velikih naftnih tvrtki iz našeg bližeg ili daljeg susjedstva, kao i još brojnijih malih trgovaca i preprodavača sa sumnjivim mogućnostima kontrolnih postupaka i logistike. Nažalost, veliki je dio

potrošača goriva i maziva uvjeren da INA nudi proizvode lošije ili barem neujednačene kvalitete.

Našom ocjenom, odgovori INE na te smišljene i pretežito neutemeljene napade i kritike, nisu uvjerljivo pripremljeni, niti popraćeni vjerodostojnom argumentacijom. Uvjereni smo da bi ugled INE, koji danas među brojnim korisnicima motornih goriva, motornog benzina i dizelskog goriva nije na zavidnoj razini, bio veći, kad bi se u javnosti više znalo da se u INI koristi stručnost i znanje, te da postoje organizirani laboratoriji za analize koje prate proizvodni proces i obavljaju kontrolu proizvoda od sirovine – nafte pa sve do izlaska proizvoda na tržište, do benzinskih postaja.

Posebna je važnost laboratorija koji obavljaju primjenska istraživanja. Nažalost, zbog niza nepovoljnih okolnosti došlo je do prestanka djelovanja dijela nekad dobro opremljenih ispitnih stanica i primjenskih laboratorija u INI. Oni su bili podobni i za izvođenje motornih ispitivanja i raspolagali su motornim probnim stolovima i kočnicama s valjcima na kojima su se mogla ispitivati osim motora i strojnih sklopova, kao npr. zupčaničkih prijenosnika, valjnih ležaja, hidrauličkih sustava i čitava motorna vozila. Uvjereni smo da je znanje stručnjaka i opremljenost laboratorija i ispitnih stanica jedan od najvrjednijih i najutjecajnijih čimbenika za stvaranje ugleda među potrošačima. Rezultati primjenskih ispitivanja u vlastitim ispitnim stanicama trebaju biti vjerodostojni temelj za izgradnju utemeljene pozicije uglednog proizvođača naftnih derivata pa tako i motornih goriva i maziva.

Treba znati da je u našoj zemlji i u široj regiji INA praktički najveći i najutjecajniji proizvođač naftnih derivata goriva i maziva. Posebno je značajno da je INA među prvima u našoj zemlji i u široj okolici uložila veliki napor da uvede poslovanje temeljem sustava za osiguranje kvalitete prema normama ISO 9001 što uključuje i funkciju razvoja. Prvi certifikati o poslovanju proizvodnih organizacijskih jedinica INE u suglasju s normama o osiguranju kvalitete ISO 9001 dobiveni su od međunarodnih akreditacijskih kuća još prije gotovo dva desetljeća i to među prvima u našoj zemlji. Tako danas sa zadovoljstvom možemo reći da čitav sustav INE posluje poštujući ISO norme, čime je u najvećoj mjeri osigurana kakvoća proizvoda. Sve Inine organizacijske jedinice s potencijalnim ili stvarnim znatnijim utjecajem na okoliš imaju certificirane sustave upravljanja okolišem prema normi ISO. Primjenom ISO 14001 norme uspostavlja se stalna kontrola i nadzor te neprekidno smanjivanje štetnih utjecaja na okoliš u svim fazama djelatnosti, od izgradnje tehnoloških procesa i razvoja proizvoda, preko primjene tehnologije do korištenja proizvoda i davanja usluga. I ovo predstavlja dokaz da se na sve pozitivne domete INE nedostatno i neuvjerljivo ukazuje.

Zaključujući ovo razmišljanje ocjenjujemo da smanjenje potpore INE radu društva koje više desetaka godina promiče stručni rad i njegove rezultate, organizira redovite godišnje stručne skupove i izdaje stručni časopis *Goriva i maziva*, znači i najavu obustave djelovanja Hrvatskoga društva za goriva i maziva.

Vaš urednik
Ivo Legiša